

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Claudii Ptolemei viri Alexandrini Mathematicę disciplinę
Philosophi doctissimi Geographię opus nouissima
traductione**

Ptolemaeus, Claudius

Argentin[a]e, 1513

Cap. XIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-118326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-118326)

ginta: graduum vero decem & septem cum tertia. Deinde nauigationem a Sanda ad urbem Tamala / facit stadiorum trium milium ac quingentorum aduersus hyemalem solis ortum. Pro inaequalitate autem cursus iterum partem tertiam deducentes / habebimus in motu continuo stadia duo milia & trecenta ac triginta. Ob inclinationem vero ad Euum / partem sextam inde sumentes: inueniemus distantiam expositorum meridionalium stadiorum mille ac noningentorum & quadraginta: graduum autem fere trium & semis cum tertia. Post hęc transitum a Tamala ad auream Chersonesum tradit stadiorum mille ac sexcentorum: etiam versus hyemalem ortum. Quare & ab hoc numero aequè deductis similibus partibus / relinquet meridionalium ipsorum distantia stadiorum octingentorum: graduum vero unius cum quattuor quintis partibus. Vnde colligi potest distantia a Cory promontorio ad auream Chersonesum graduum triginta & quattuor cum quattuor quintis partibus esse.

De nauigatione ab aurea Chersoneso
ad Cattigara. CAP.

X I I I I.

Vmerum stadiorum nauigationis ab aurea Chersoneso ad Cattigara Marinus non tradit. Alexandrum autem referre dicit terram hinc opponi meridiei: eosque qui secus ipsius littora nauigant / intra viginti dies ad urbem Zabas peruenire. a Zabis autem in austrum nauigando precipue leuorsum intra dies aliquot Cattigara peruenire. Auget quidem distantiam ipse positam: intelligens dies aliquot pro pluribus. Inquit enim ob multitudinem eos numero minime comprehensos fuisse: quod ego ridiculum existimo. Quis enim dierum numerus infinitus est: etiam si totius orbis ambitus exprimendus sit. Quid Alexandrum coegit: ut cum diceret aliquot / intelligere plures: cum de Dioscoro dicat plurium dierum nauigationem a Raptis ad Prasum descripsisse. Aequum quippe magis est: ut intelligat quis / aliquot pro paucis: quo scilicet modo dici solitum est. Sed ut non videamur & ipsi ad multitudinem quandam certam distantias coniectare: conferamus nauigationem ab aurea Chersoneso ad Cattigara / nauigationi factae ab Aromatibus ad Prasum promontorium: positam scilicet viginti dierum ad Zabas: & aliquot aliorum ad Cattigara: & viginti similiter dierum a Raptis: iuxta Theophilum ac aliorum plurium: ad Prasum secundum Dioscorum: ne quemadmodum fecit Marinus aliquot dies pro pluribus aequè admittamus. Cum ergo & ex ratione manifesta / & ab ipsorum etiam obseruatione superiorum ostenderimus: Prasum situm habere sub parallelo distantia contra meridiem ab aequinoctiali gradibus sexdecim cum tertia parte ad duodecimam: & ab eodem aequinoctiali versus septentrionem parallelus per Aromata distet gradibus quattuor cum quarta: colligitur distantiam ab Aromatibus ad Prasum constare gradibus viginti cum duabus tertijs. Vnde non incongrue totidem graduum ab aurea Chersoneso ad Zabas / & hinc ad Cattigara ponenda distantia est. Ab aurea autem Chersoneso ad Zabas conripere distantiam non oportet: quia perinde transitur

ac si sub aequinoctiali circulo sita foret. cum ea quae interiacent loca meridiei opposita protendantur. Distantiam vero a Zabis ad Cattigara con trahere decet: cum nauigatio ea sit versus notum & plagam orientalem: ut situm ad normam aequinoctialis habere possimus. Si ergo medietatem graduum tribuamus utrique distantiae propter ignotum excessum ipsius: deinde tertiam partem graduum qui sunt a Zabis ad Cattigara decem cum tertia demamus: ob inclinationem annotatam habebimus distantiam ab aurea Chersoneso ad Cattigara aequatam situi aequinoctialis: graduum decem & septem ferme cum sexta. Ostensum est a Cory promontorio usque ad auream Chersonesum gradus esse triginta ac quattuor / cum quattuor quintis. Vnde tota distantia a Cory usque ad Cattigara graduum fere quinquaginta & duorum colligitur. Sed meridionalis quidem qui scribitur per principium Indi fluminis: paulo iuxta Marinum est occidentalior promontorio septentrionali insulae Taprobanes / quod Cory opponit: & ab hoc distat meridionalis designatus per ostia Betis fluij horarum spacijs octo: gradibus vero centum ac viginti. Praeterea meridianus huiusce Betis a meridiano notato per insulas Fortunatas abest gradibus quinque. Vnde colligitur meridianum per Cory a meridiano per insulas Fortunatas descripto distare paulo plus centum ac viginti & quinque gradibus. Meridianum per Cattigara a meridiano eorundem insularum paulo etiam plus centum & septuaginta ac septem gradibus: iuxta eandem ferme distantiam graduum collectorum in parallelo rhodiensi. Sed ponatur longitudo usque metropolim Sinarum integrorum esse graduum centum ac octoginta: horarum vero duodecim: cum fateantur omnes eam magis orientalem esse quam Cattigara. Colligitur ergo longitudinem per insulam Rhodum stadiorum esse septuaginta & duorum milium.

De his quae in expositione particu
lari Marinus dissentit.

CAP. XV.

Istantias generales sic ergo contraximus: d longitudinis scilicet in plagam orientalem: ac latitudinis in septentrionem (graeus habet *μεσημεριον*) ex causis praenotatis. Praeterea quarundam ciuitatum situs in locis pluribus emendandos existimauimus: ubi repugnantes & reprobas expositiones tradidit: iuxta diuersas annotationes & varijs & incertis sumptis editionibus: quemadmodum in locorum oppositionibus iniquius perceptis. Tarraconem etenim inquit opponi Caesariae: quae Ioa appellatur: ac per hanc dicit meridianum duci: & per montes Pireneos: qui non paucis magis orientales sunt quam Tarracon. Pachynum opponi magnae Lepti etiam memorat: Himeram Thegnis. A Pachyno vero ad Himeram distantiam esse colligit quadingentorum stadiorum. A Lepte autem ad Thegnas ultra mille ac quinquaginta stadia esse tradidit. ex quibus Thimostenes allegerit. Deinde Tergestum dicit opponi Rauennae. Ab interiori vero sinu adriatici maris quae iuxta Tiluentum fluium est: distare inquit Tergestum versus aestiuum solis ortum: stadijs quadingentis & octoginta. Rauennam vero versus hyemalem ortum stadijs mille. Similiter Chelidonaeas refert oppo-

B iij